

Sammenligning av konsekvens for konsekvensutredninger ved Storheia i Frøya kommune

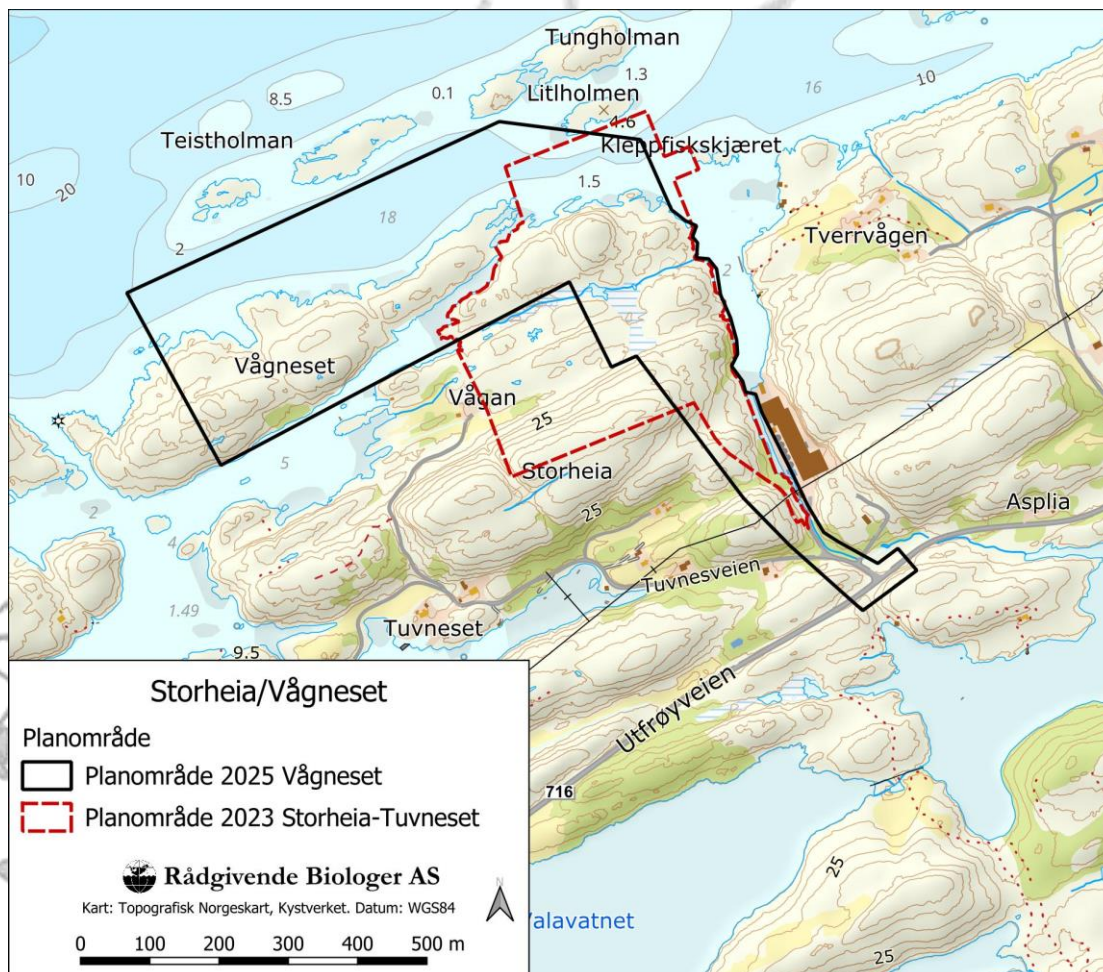
Av: Helge O. T. Bergum

Til: Vikan Settefisk AS

Dato: 15.04.2025

Kontrollert av: Birgit S. Huseklepp

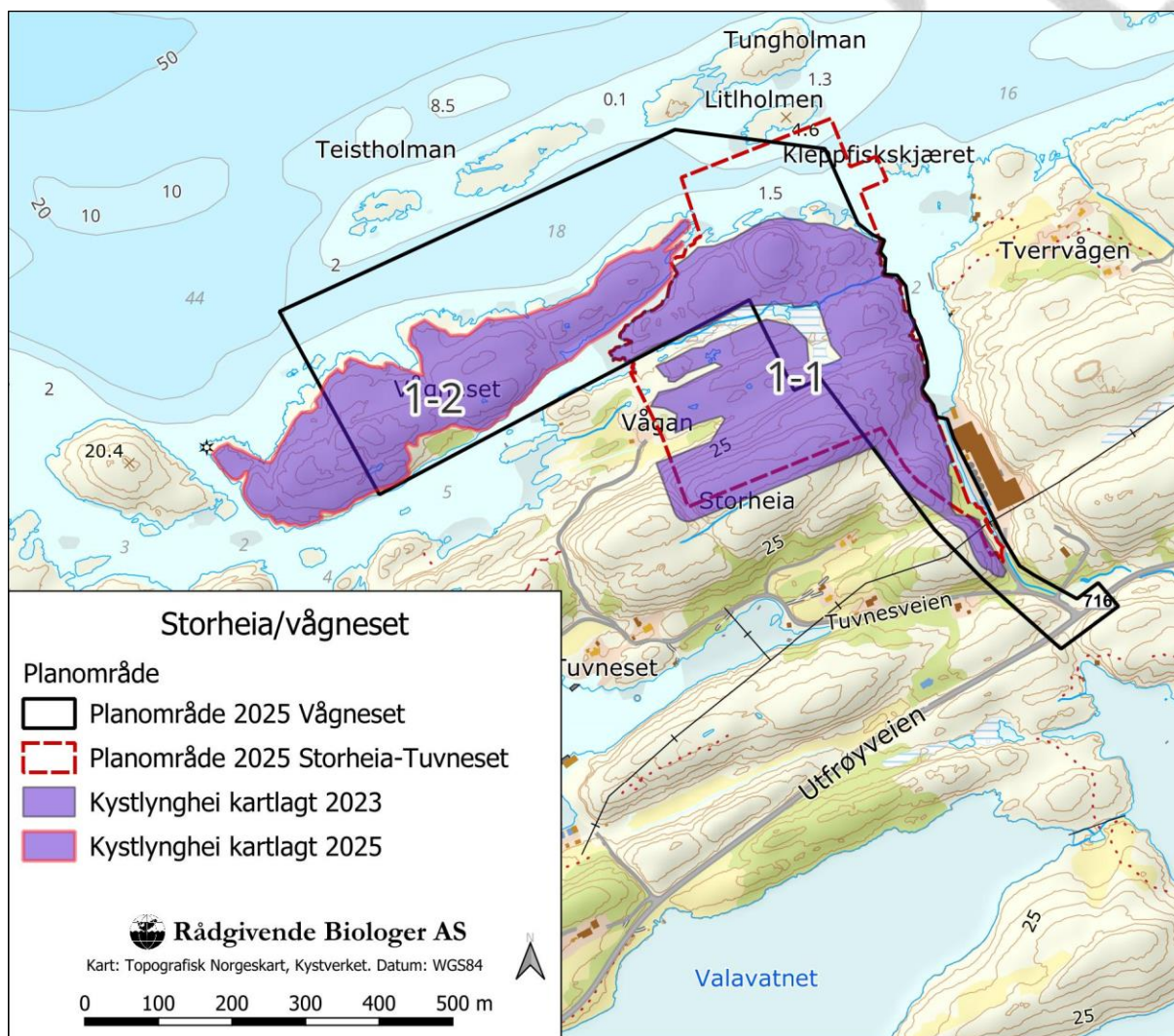
Vikan Settefisk AS ønsker å etablere et næringsareal for landbasert settefiskanlegg, inkludert vei, kaianlegg og p-plasser ved eksisterende settefisklokaltet Tverrvågen (12428) på Frøya. Det er planlagt et resirkuleringsanlegg for en årlig produksjon av 20 millioner postsmolt á 300g, med en samlet årlig produksjon på 6000 tonn, og et årlig forbruk av 6000 tonn fôr. I forbindelse med planlagt utbygging ble det først tatt utgangspunkt i et planområde som lå i Frøyas kommuneplan med navnet "N2 – Storheia-Tuvneset" mens nytt vurdert område som er vurdert i 2025 er "N19 - Vågneset". I forbindelse med konsekvensutredningen som ble utarbeidet for denne planen, ble det gitt svært høy konsekvensgrad knyttet til tiltakets påvirkning på kystlynghei (Bergum m.fl. 2023). Det ble derfor utarbeidet et nytt planområde, «Vågneset», med en ny konsekvensutredning (Bergum m.fl. 2025). I forbindelse med det nye planområdet ble det også utført ny kartlegging av naturmangfold på land. I dette notatet sammenlignes vurderingene i konsekvensutredningene av de to planområdene. Begge konsekvensutredningene følger Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger, M-1941.

Figur 1. Oversikt over planområdene fra 2023 og 2025.

Kunnskapsgrunnlaget

Under naturtypekartlegging i forbindelse med KU-en som ble utarbeidet i 2023 (Bergum mfl. 2023) ble det kartlagt og kartfestet et areal på 114 daa med kystlynghei (delområde 1-1 i **figur 2**) innenfor og i nærområdet for planområdet «Storheia-Tuvneset». Ved en ny kartlegging i forbindelse med planområdet «Vågneset» i 2025 (Bergum mfl. 2025) ble ytterlige 72 daa med kystlynghei registrert inn i det nye planområdet som strekker seg videre ut på Vågneset (delområde 1-2 i **figur 2**). Med unntak av området for kystlynghei ble utvidet videre ut over Vågneset, ble det ikke registrert inn nye naturverdier i området under kartleggingen som ble gjennomført i forbindelse med oppdatert KU.

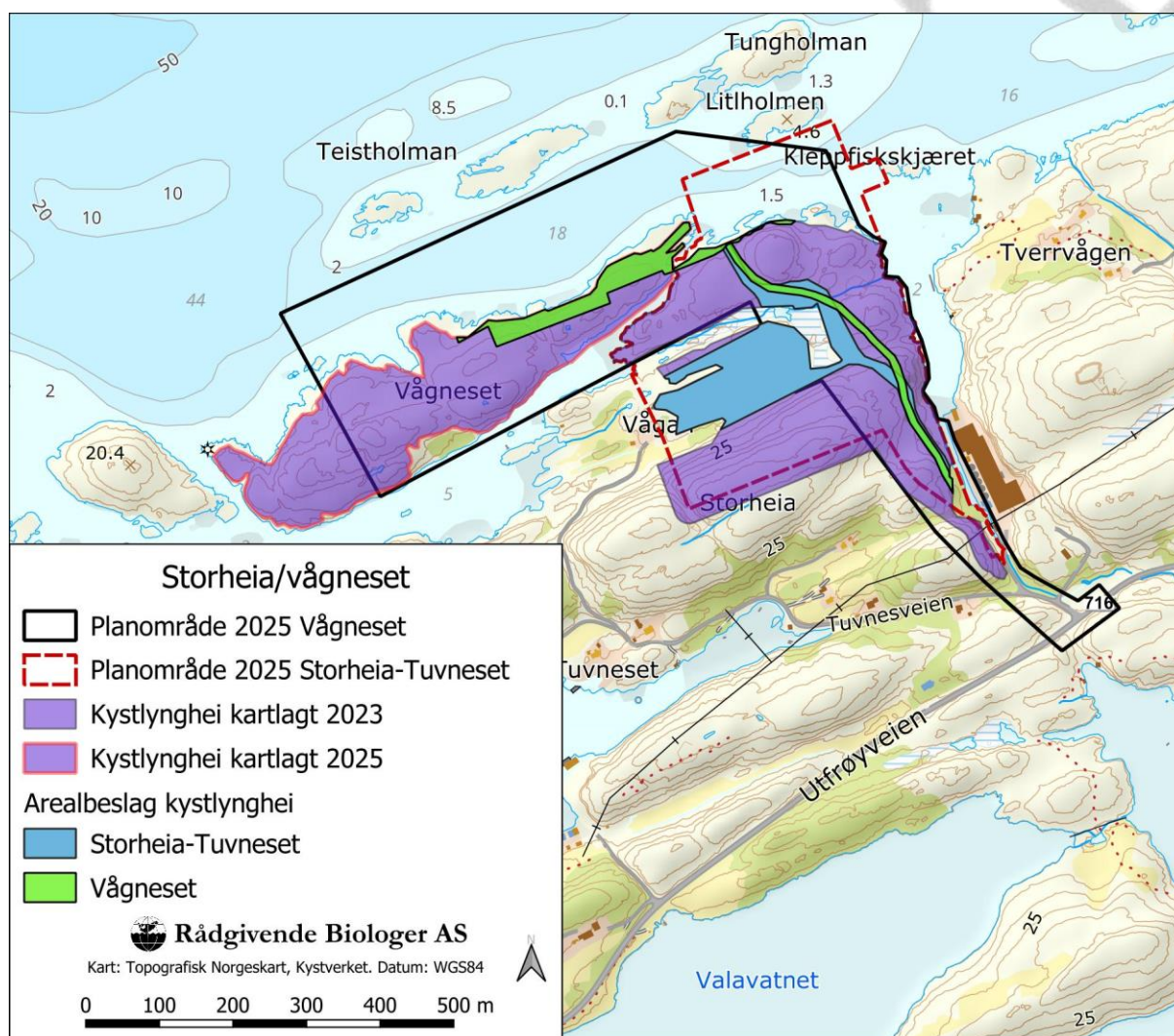

Figur 2. Oversikt over de innregistrerte områdene med kystlynghei fra kartleggingene i 2023 (1-1) og 2024 (1-2).

For det tidligere planområde "Storheia-Tuvneset" ble det vurdert at utbyggingen ville medføre svært alvorlig konsekvens for delområdet med kystlynghei Storheia (**figur 2**, delområde 1-1). Bakgrunnen for dette var at beslaglagt område utgjorde en stor og sentral del av forekomsten, og totalt ville om lag 22-26 % av det da registrerte området med naturtypen gå tapt, med et beslag på 25-30 dekar, av et totalområde på 114 dekar (**figur 3**). Basert på det utvidede arealet av delområdet, som også inkluderer forekomsten av kystlynghei som ble kartlagt i 2024 videre ut på Vågneset, ville beslaget av tiltaket etter planområdet «Storheia-Tuvneset» utgjort 13-16 % av totalområdet. Selv om planområdet "Storheia-Tuvneset" medfører mindre arealbeslag enn antatt i rapporten fra 2024, vil utbyggingen av dette alternativet likevel medføre et betydelig arealbeslag og en delvis fragmentering da den midtre delen av kystlyngheien beslaglegges.

Til sammenligning vil tiltaket for alternativet «Vågneset» medføre middels konsekvens for det utvidede delområdet (**figur 2**, 1-1 & 1-2), med bakgrunn i et beslag på om lag 7,5 % (14 daa), av et totalområde på 186 daa (Bergum mfl. 2025). I dette alternativet vil det største beslaget ligge i randsonen av avgrensningen, med unntak av om lag 5 daa som vil bli beslaglagt av ny tilkomstvei gjennom området (**figur 3**).

Videre vil et lite myrområdet sentralt i område Storheia-Tuvneset unngås ved alternativet «Vågneset». Området er vurdert som kalkfattig jordvannsmyr, men kvalifiserer ikke for avgrensning som en egen naturtype grunnet liten størrelse.

Figur 3. Oversikt over beslaglagte områder av kystlynghei for de to skisserte planområdene.

Sammenligning av konsekvens

Tiltaket vil berøre de samme delområdene, uavhengig av de to foreliggende planområdenes utforming. Den samlede konsekvensen for de to alternative planområdene for delområder som kan påvirkes av tiltaket er oppgitt i **tabell 1**. For fem av de seks delområdene, altså delområde 2–6, vil planområdet for Vågneset og Storheia–Tuvneset gi lik konsekvensgrad (**tabell 1**). For delområde 1, *Storheia*, som er avgrensningen av kystlynghei er det derimot stor forskjell mellom alternativene. Samlet konsekvens for planområdet fra 2025, «Vågneset», satt til middels negativ konsekvens. Begrunnelsen for dette er at området med semi-naturlig strandeng, delområde 2, vil bli fullstendig nedbygget, noe som medfører alvorlig konsekvens for delområdet. Etter føringene gitt i veileder M-1941 (se **tabell 2**) vil da samlet konsekvens for tiltaket havne i middels negativ konsekvens. For planområdet «Storheia-Tuvneset» fra 2023 ble samlet konsekvens vurdert som stor negativ konsekvens etter føringene gitt i M-1941 (**tabell**

2), med bakgrunn i at for området med kystlynghei, delområde 1, vil tiltaket medføre svært alvorlig konsekvens, i tillegg til at tiltaket medfører alvorlig konsekvens for området av semi-naturlig strandeng, delområde 2.

Tabell 1. Oversikt over samlede konsekvenser for miljøtema naturmangfold (Bergum mfl. 2023 og 2025). Områdene er verdisatt og konsekvens er satt etter veileder M-1941.

Vurderinger	Delområde	Alternativer		
		0-alt.	Vågneset 2025	Storeheia-Tuvneset 2023
Konsekvens for delområder	6 Frøyhavet – Ytre	0	Noe konsekvens (–)	Noe konsekvens (–)
	1 Storheia	0	Middels konsekvens (– –)	Svært alvorlig konsekvens (– – – –)
	2 Tverrvågen	0	Alvorlig konsekvens (– – –)	Alvorlig konsekvens (– – –)
	3 Frøya vest og nordvest	0	Noe konsekvens (–)	Noe konsekvens (–)
	4 Bremnesfj-Sandvik	0	Ubetydelig konsekvens (0)	Ubetydelig konsekvens (0)
	5 FO for vanlige arter	0	Noe konsekvens (–)	Noe konsekvens (–)
Avveininger	Begrunnelse for vektlegging	Ingen delområder vektlagt	Ingen delområder vektlegges høyere enn andre. Selv om kystlynghei (delområde 1) er en utvalgt naturtype, er ikke området vektlagt, da delområdet er i moderat tilstand, i tillegg til at naturtypen er spredt forekommende på Frøya..	
	Samlede virkninger		Økosystemet på land er i dag lite belastet, og ved utbyggelse vil arealet med semi-naturlig strandeng bli fullstendig nedbygget, mens arealet med kystlynghei vil oppleve noe beslag. Økosystemet i sjø vil oppleve totalt arealbeslag i området med fyllingsfoten, i tillegg til at utslipp av avløpsvann med høyere konsentrasjoner vil øke belastningen noe. Vannforekomst vil trolig ikke få redusert tilstand.	
Samlet konsekvens for miljøtema	Samlet konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Middels negativ konsekvens	Stor negativ konsekvens
	Begrunnelse	Det er generelt sett lave konsekvens grader.	Delområdet med ubetydelig til noe (0/–) konsekvens er i flertall, men begge delområdene på land har alvorlig (– – –) eller middel (– –) konsekvens ettersom det vil være høy grad av arealbeslag i området med seminaturlig strandeng og noe arealbeslag i området med kystlynghei.	Delområdet med ubetydelig til noe (0/–) miljøskade er i flertall, men begge delområdene på land har alvorlig (– – –) eller svært alvorlig (– – – –) miljøskade ettersom det vil være høy grad av arealbeslag i området.
Rangering	Rangering	1	2	3
	Begrunnelse for rangering	Om tiltaket ikke realiseres, vil det ikke være påvirkning på naturmangfoldet.	Rangering av de to alternativene er basert på totalt arealbeslag for de ulike løsningene, der løsningen med størst arealbeslag (alt. Storheia-Tuvneset) også er vurdert å være løsningen som vil medføre mest påvirkning på registrert naturmangfold da beslaglagte områder av lynghei utgjør en stor andel av totalarealet i utredningsområdet.	

Tabell 2. Skala og veiledning for konsekvensvurdering av miljøtema.

Konsekvensgrad	Kriterier for konsekvensgrad
Kritisk negativ konsekvens	Tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt eller internasjonalt viktig naturmangfold. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi, eller der den samlede belastningen er svært stor. • Forringelse av ett eller flere kvalitetselementer. • Flere delområder med konsekvensgrad svært alvorlig konsekvens (4 minus). • Svært stor samlet belastning.
Svært stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig naturmangfold. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi, eller der det er stor samlet belastning. • Forringelse av ett eller flere kvalitetselementer. • Overvekt av delområder med konsekvensgrad alvorlig konsekvens (3 minus). • Ett eller flere delområder har konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus). • Stor samlet belastning
Stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører stor konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet. • Forringelse av ett eller flere kvalitetselementer. • Overvekt av delområder med konsekvensgrad betydelig (2 minus). • Flere delområder med konsekvensgrad alvorlig (3 minus). • Ett delområde kan ha konsekvensgrad svært alvorlig. • Bidrar til økt samlet belastning.
Middels negativ konsekvens	Tiltaket medfører middels konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet. • Overvekt av delområder har konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). • Flere delområder har konsekvensgrad betydelig (2 minus). • Flere delområder kan ha konsekvensgrad alvorlig (3 minus). • Ingen delområder er gitt svært alvorlig konsekvensgrad.
Noe negativ konsekvens	Tiltaket medfører noe konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet. Lite konflikt med naturmangfold innenfor influensområdet. • Delområder har lave konsekvensgrader. • Overvekt av delområder med konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) og ubetydelig konsekvens (0). • Et par delområder kan ha konsekvensgrad betydelig (2 minus). • Ingen delområder er gitt konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus) eller alvorlig (3 minus).
Ubetydelig konsekvens	Tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for naturmangfoldet i 0-alternativet. • Overvekt av delområder med ubetydelig konsekvensgrad (0). • Ett delområde kan inneholde konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). • Ingen delområder er gitt svært alvorlig (4 minus), alvorlig (3 minus) eller betydelig (2 minus) konsekvensgrad.
Positiv konsekvens	Benyttes i delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får noe eller betydelig verdiøkning som følge av tiltaket. Tiltaket/alternativet er en forbedring for naturmangfoldet i forhold til 0-alternativet. • Overvekt av delområder med positiv konsekvensgrad (1 eller 2 pluss). • Kan kun inneholde delområder med noe negativ konsekvensgrad. • Delområder med noe negativ konsekvensgrad (1 minus) oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Benyttes i delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Stor forbedring for naturmangfoldet i forhold til 0- alternativet. • Overvekt av delområde med svært stor miljøforbedring (4 pluss). • Overvekt av delområder med svært positiv konsekvensgrad.

Referanser:

- Bergum, H. O. T., B. S. Huseklepp, C. Blanck og M. Huseby 2023. Storheia/Frøya i Frøya kommune. Konsekvensutredning for naturmangfold. Rådgivende Biologer AS, rapport 4073, 59 sider, 978-82-349-0085-3.
- Bergum, H. O. T., B. S. Huseklepp, C. Blanck og M. Huseby 2025. Storheia/Frøya i Frøya kommune. Oppdatert konsekvensutredning for naturmangfold. Rådgivende Biologer AS, ikke publisert.
- Miljødirektoratet 2025. Veileder M1941. Konsekvensutredning for klima og miljø. <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/utredningsprosessen/>

